

Ren båtbottnen, bra uppläggning samt skötsel utan onödiga och skadliga kemikalier

Båtbottnfärg

Den enskilt största och mest allvarliga miljörisken kopplad till fritidsbåtsverksamhet är läckage av metaller och andra miljögifter från båtbottnfärger till mark, vatten och bottensediment. Många båtbottnfärger innehåller bekämpningsmedel (biocider) för att motverka påväxt av havstulpaner, musslor och alger på skrovet. Dessa ämnen är i många fall skadliga för vattenlevande organismer och för människor, och alltså inte bara för de organismer man vill bekämpa. De negativa effekterna kan uppstå långt efter exponeringen, som utveckling av cancer och hormonell påverkan.

Bekämpningsmedel granskas av kemikalieinspektionen. Det innebär att kemikalieinspektionen gör en bedömning av vilka biocid innehållande båtbottnfärger som

ska godkännas för försäljning. Godkännandet är kopplat till en vattenmiljö och information om var en godkänd färg får användas ska framgå av den etikett som finns på färgburken eller genom information från försäljningsstället. Västkustgodkänd färg får inte användas på båtar i Östersjön.

Har du din båt i en insjö, tex Mälaren, eller i Bottenviken? Då är inga biocid innehållande båtbottnfärger tillåtna, eftersom färger med bekämpningsmedel bara får användas i salt- och bräckvattenmiljöer. Att kemikalieinspektionen godkänt en färg betyder alltså att den INTE får användas i sötvatten. I Mälaren får alltså endast färger som inte kräver godkännande användas (biocidfria färger). Sådana färger är vanligen märkta med exempelvis texten ”för insjöar”.

Alternativa sätt att slippa påväxt

Det finns flera alternativ till att använda båtbottnfärg för att slippa påväxt. En enkel sammanställning över dem finns i bifogat informationsblad. Dessa metoder rekommenderas av din kommun eftersom det idag inte finns några färger utan miljö- och hälsorisker.

Båtuppläggningsplatser för fritidsbåtar

Flertalet undersökningar, både nationellt och lokalt, har visat att båtuppläggningsplatser för fritidsbåtar och dess omgivning är starkt förorenade av ämnen kopplade till båtverksamhet. Det rör sig om höga halter av bland annat koppar, zink, TBT och PAH i både mark, vatten och sediment. Även undersökningar av biocidfärg på båtskrov, med hjälp av en så kallad XRF, visar på förekomst av förbjuden färg (TBT samt koppar, zink och bly på båtar i båtklubbar vid sötvatten).

Det är i samband med behandling, underhåll och sjösättning av nymålade båtar som de största utsläppen sker. En nymålade båt släpper färg i samband med sjösätt-

ningen. Marken förorenas vid behandling och underhåll av båtar, vilket på sikt leder till miljöskada och stora saneringskostnader. Ansamlade biocider på båtuppläggningsplatsen kan också läcka till grund- och ytvatten. Förvarar och underhåller du båten på egen tomt sprider du skadliga kemikalier till den marken vilket innebär risk för negativ påverkan på växter och djur och egenodlade grönsaker och bär.

Var försiktig när du målar eller tar bort färg!

Täckande klädsel, handskar och munskydd bör användas för att skydda den egna hälsan från slipdamm. Slipdamm och färrester är farligt avfall och ska samlas upp och lämnas till närmaste miljöstation, helst tillsammans med förpackningen.

Mer information

Mer information om hur du hanterar din båt på mest miljövänliga sätt kan du hitta på din kommuns hemsida.

Tänk också på att höra med din kommun om bygglov krävs för förvaring av båt på tomt.

Denna information har tagits fram genom Miljösamverkan Stockholms län som ett informationsmaterial till båtägare som förvarar båt på egen tomt.

Miljösamverkan Stockholms län utgörs av länets 26 kommuner och länsstyrelsen.

Skydda din båtbottnen utan att skada miljön

Hissa upp på land och handtvätta. OBS: Enbart för omålade båtar. Om båten är målad ska vattnet omhändertas.

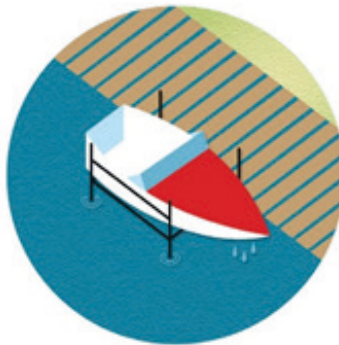
Tvätta i en borsttvätt – om du har en omålade båt. Det finns flera i Stockholms län.

Havstulpanvarning i mobilen. Anmäl dig till sms-tjänsten havstulpanvarningen, läs mer på skärgårdsstiftelsens hemsida.

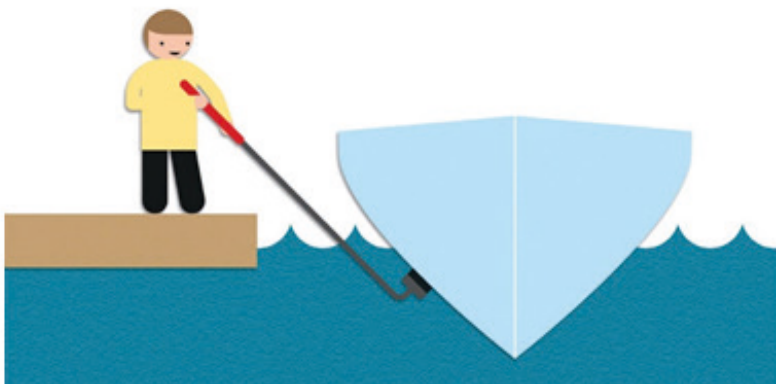
Använd skrovdruk.

Lyft upp båten i hamn.

Förvara båten på trailer, i hamn eller på tomten.

Gör rent båten i vattnet. Använd specialborstar som når under båtbottnen. Enbart för omålade båtar!

Det finns även fjärrstyrd undervattensborste som styrs med kamera. Enbart för omålade båtar!

Mer om alternativa metoder hittar du på batmiljo.se

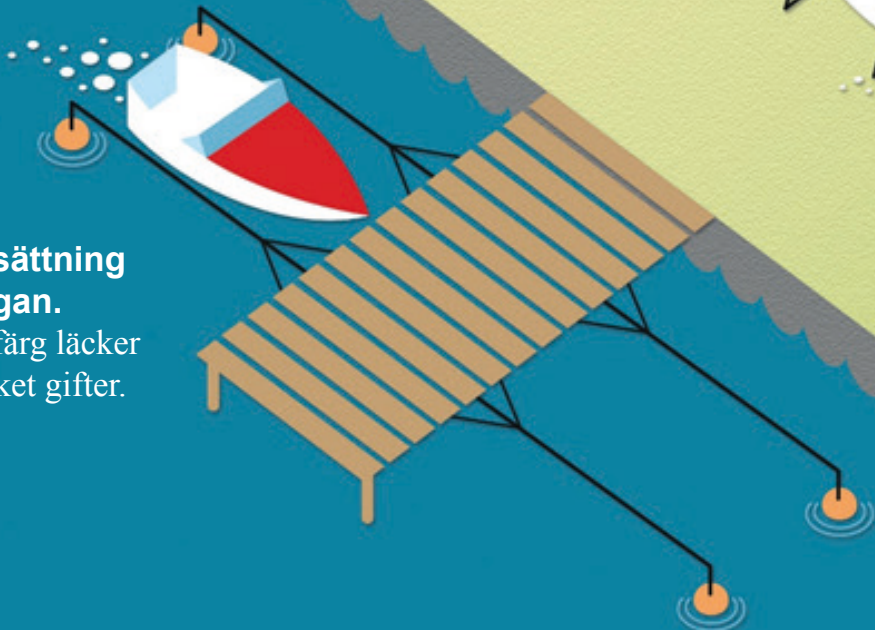
Miljögifter i båt- bottenfärg läcker...

vid högtryckstvätt
i samband med
upptagning

vid slipning
och målning

efter sjösättning
vid bryggan.
Nymålade färg läcker
extra mycket gifter.

Är din båt målad med biocidfärg?

Om din båt är målad med en så kallad biocidfärg innehåller den med stor sannolikhet giftiga ämnen som tenn, koppar, bly och zink. Dessa metaller är giftiga för människor, djur och vattenlevande organismer och nöts av din båtbotten för att sedan hamna på mark, sediment och i vatten.

